

Innst. 301 L

(2015–2016)

Innstilling til Stortinget
fra finanskomiteen

Prop. 113 L (2015–2016)

Innstilling fra finanskomiteen om Endringer i merverdiavgiftsloven (utvidet adgang til direkte registrering)

Til Stortinget

Sammendrag

Finansdepartementet har fremmet forslag til endringer i merverdiavgiftslovens regler om registrering av avgiftssubjekter som ikke har forretningssted eller hjemsted i merverdiavgiftsområdet.

Forslaget innebærer at avgiftssubjekter som er hjemmehørende i en EØS-stat som etter skatteavtale eller annen folkerettslig overenskomst med Norge skal utveksle opplysninger og bistå med innfordring av merverdiavgiftskrav, skal kunne registreres direkte i Merverdiavgiftsregisteret, uten å måtte bruke representant. I tillegg foreslår departementet presisert i loven at representantoppdrag ikke innebærer solidaransvar dersom avgiftssubjektet er fra en EØS-stat som Norge har en slik avtale med.

Formålet med forslaget er å legge bedre til rette for at aktører som ikke har forretningssted eller hjemsted i Norge, skal kunne drive virksomhet her på tilsvarende vilkår som norske næringsdrivende. Forslaget er basert på en avveining mellom ulike hensyn. Det er behov for en modernisering og forenkling av gjennomføringen av merverdiavgiftsplikten for avgiftssubjekter som har avgiftspliktig omsetning i Norge, men som ikke har forretningssted eller hjemsted her. EFTAs overvåkningsorgan ESA har dessuten konkludert med at representantordningen er i strid med EØS-avtalen artikkel 11 og 36. På den annen side er det viktig at regelverket legger til rette for at myndighetene kan utføre et effektivt kontroll-

og innfordringsarbeid. Skatteavtaler eller folkerettslige avtaler med EØS-stater som inneholder bestemmelser om at Norge kan kreve gjensidig bistand knyttet til kontroll og innfordring av merverdiavgiftskrav, blir derfor av avgjørende betydning for å avhjelpe disse utfordringene.

Lovforslagene har vært på høring. Forslagene i høringsnotatet er med mindre endringer videreført i proposisjonen.

De foreslåtte endringene vil innebære lavere administrative kostnader for virksomhetene som velger å bli direkte registrert. Direkte registrering antas dessuten å bidra til økt etterlevelse av norske merverdiavgiftsregler. For Skatteetaten kan arbeidet med kontroll og innfordring bli mer ressurskrevende og dermed øke de administrative kostnadene. Skatteetaten, og i noen grad Brønnøysundregistrene, vil også ha kostnader knyttet til å legge til rette for registrering av og gjennomføringen av merverdiavgiftsoppgjør med avgiftssubjekter som ikke har forretningssted eller hjemsted i Norge.

Det vises til forslag til § 2-1 sjettede ledd nytt tredje punktum og § 2-1 åttende ledd nytt annet punktum i merverdiavgiftsloven, samt forslag til endring i merverdiavgiftsloven § 11-1 fjerde ledd. Det foreslås at endringene i merverdiavgiftsloven § 2-1 skal tre i kraft fra den tid Kongen bestemmer, mens endringene i merverdiavgiftsloven § 11-1 foreslås at skal tre i kraft straks.

Se for øvrig proposisjonen for nærmere omtale av bakgrunnen (kapittel 2), gjeldende rett (kapittel 3), utenlandsk rett (kapittel 4), forslaget i høringsnotatet (kapittel 5), høringsinstansenes syn (kapittel 6), departementets vurdering (kapittel 7), økonomiske og administrative konsekvenser (kapittel 8) og merknader til de enkelte bestemmelsene i lovforslaget (kapittel 9).

Komiteens merknader

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Lisbeth Berg-Hansen, Tore Hagebakken, Irene Johansen, Marianne Marthinsen, Torstein Tvedt Solberg og Truls Wickholm, fra Høyre, Solveig Sundbø Abrahamsen, Svein Flåtten, Sigurd Hille, Heidi Nordby Lunde og Siri A. Meling, fra Fremskrittspartiet, Hans Andreas Limi, Roy Steffensen og Kenneth Svendsen, fra Kristelig Folkeparti, lederen Hans Olav Syversen, fra Senterpartiet, Trygve Slagsvold Vedum, fra Venstre, Terje Breivik, og fra Sosialistisk Venstreparti, Snorre Serigstad Valen, viser til proposisjonens lovfor- slag med tilhørende merknader.

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag med endringer i merverdiavgiftsloven § 2-1 og § 11-1.

Komiteens tilråding

Komiteen har for øvrig ingen merknader, viser til proposisjonen og rår Stortinget til å gjøre følgende

vedtak til lov

om endringer i merverdiavgiftsloven
(utvidet adgang til direkte registrering)

I

I lov 19. juni 2009 nr. 58 om merverdiavgift gjøres følgende endringer:

§ 2-1 sjette ledd nytt tredje punktum skal lyde:

Plikten til å være registrert ved representant gjelder likevel ikke avgiftssubjekt som er hjemmehørende i en EØS-stat som etter skatteavtale eller annen folkerettslig overenskomst med Norge skal utveksle opplysninger og bistå med innfordring av merverdiavgiftskrav.

§ 2-1 åttende ledd nytt annet punktum skal lyde:

Departementet kan også i forskrift gi regler om registrering ved representant og kan herunder fastsette vilkår for at et avgiftssubjekt skal anses å være hjemmehørende i en stat, at ikke effektiv bistand kan utløse plikt til å være registrert ved representant som er solidarisk ansvarlig for betaling av merverdiavgiften, og at adgangen til registrering uten representant som er ansvarlig for at merverdiavgiften blir betalt, skal være betinget av at avgiftssubjektet stiller økonomisk sikkerhet.

II

I lov 19. juni 2009 nr. 58 om merverdiavgift gjøres følgende endring:

§ 11-1 fjerde ledd annet punktum skal lyde:

Representanten er likevel ikke ansvarlig for betaling av merverdiavgift dersom den næringsdrivende er hjemmehørende i en EØS-stat som etter skatteavtale eller annen folkerettslig overenskomst med Norge skal utveksle opplysninger og bistå med innfordring av merverdiavgiftskrav.

III

Lovens del I trer i kraft fra den tid Kongen bestemmer.

Lovens del II trer i kraft straks.

Oslo, i finanskomiteen, den 24. mai 2016

Hans Olav Syversen

leder

Tore Hagebakken

ordfører